

6 Rapportage activiteitenplan 2020

Het landelijk bestuur verzoekt de landelijke raad

- kennis te nemen van de rapportage activiteitenplan 2020.

6 Rapportage activiteitenplan 2020

Tweeduizendtweintig zou het jaar worden van de viering van 100 jaar welpen, van de Europese Jamboree in Polen en de Nationale Jamboree in Zeewolde, een jaar waarin tienduizenden scouts week in week uit met elkaar avonturen zouden beleven. Helaas bleek de werkelijkheid anders uit te pakken. In de plannen voor 2020 werd de focus gelegd op drie doelen: inzet op groepen die toekomstproof zijn, meer verbinding tussen regio's en groepen en het land met de regio's én het verder implementeren van vrijwilligersbeleid, zowel landelijk als lokaal.

Deze rapportage 2020 gaat in op:

- de gevolgen van corona voor de activiteiten binnen de vereniging,
- onderwerpen die vanuit het activiteitenplan of door actuele ontwikkelingen opvielen,
- de drie focusdoelen waarmee we, hoe dan ook, toch succesvol aan de slag zijn gegaan.

100 jaar welpen

In 2020 was het 100 jaar geleden dat de welpenspeltak formeel startte in Nederland. Een landelijk team van vrijwilligers had voor het feestjaar een groot aantal activiteiten bedacht, van een podcast met het verhaal van Dahinda (inclusief een programma met verschillende activiteiten), het aanbieden van een taart aan de burgemeester (wie jarig is trakteert), tot een weekend voor welpenleiding en een junglefestival in pretparken in het najaar met alle welpen in Nederland. De aftrap werd gegeven tijdens de landelijke raad in december 2019 en in januari gingen welpen van twee groepen uit Noordwijkerhout cupcakes bakken met koningin Máxima.

Eind februari werd duidelijk dat er iets aan de hand was in de wereld en in maart moesten we besluiten om Scoutingactiviteiten in Brabant stil te leggen. Nog geen week later was heel Nederland in de greep van corona. Het vervolg van 100 jaar welpen heeft lokaal of digitaal plaatsgevonden.

Stappen en activiteiten vanuit de landelijke organisatie tijdens de coronacrisis

Direct nadat helder werd dat de coronacrisis grote gevolgen zou hebben voor de activiteiten binnen onze vereniging, is er een corona crisisteam gevormd. Het crisisteam, bestaande uit de voorzitter, directeur, afgevaardigden van de Landelijke teams Communicatie, Groepen en regio's en Evenementen, kwam wekelijks bij elkaar om in te spelen op alle ontwikkelingen welke onze vereniging raken. Na iedere persconferentie werden de gevolgen voor Scouting besproken. Middels een factsheet, website, mails en social media werden groepen en andere organisatieonderdelen geïnformeerd over de beperkingen en mogelijkheden die er ontstonden. Op de website werden veel gestelde vragen beantwoord en continu geactualiseerd. Daarnaast zijn zeer veel vragen uit het land beantwoord per mail, op social media en via whatsapp. Om besturen te ondersteunen verscheen een aantal keer een speciale nieuwsbrief voor bestuurders om hen te informeren over corona gerelateerde zaken die van invloed waren op hun bestuurswerk. Veel leden hebben zeer positief gereageerd op deze aanpak.

Ondertussen werd ook de lobby voorbereid, in samenwerking met andere jongerenorganisaties, richting de overheid. De directeur was daarvoor de kartrekker en de woordvoerder. Deze lobby betrof onderwerpen als wanneer Scouting weer fysieke opkomsten zou kunnen draaien en op zomerkamp kon gaan. Het belang van de ontwikkeling van kinderen en jongeren en hun mentale en fysieke gezondheid stond daarin altijd centraal. De lobby had succes, op die momenten dat we als Scouting Nederland het veilig genoeg achtten, zijn opkomsten weer mogelijk gemaakt tot 18 jaar en kon de jeugd op zomerkamp. Scouting Nederland was initiatiefnemer en uitvoerder van het speciale kampprotocol voor alle jeugdkampen en de website www.wegaanopzomerkamp.nl.

Evenementen

Net als onderdelen van 100 jaar welpen moesten ook bijna alle andere geplande landelijke evenementen afgelast worden als gevolg van corona. Een grote teleurstelling voor zowel deelnemers als vrijwilligers. Alleen JOTA-JOTI kon in oktober op lokaal niveau doorgaan, in aangepaste vorm.

In 2019 is een start gemaakt met het op een andere wijze organiseren en ondersteunen van evenementen. De productie van evenementen vindt jaarrond plaats binnen het team Productie en de coördinatie en afstemming gebeurt in Landelijk team Evenementen. De vrijwilligers van het oude team TOES hebben binnen dit productieteam een plek gekregen en veel procesafspraken zijn opnieuw tegen het licht gehouden. Eind van het jaar waren 350 productievrijwilligers aangesloten. Op het Scoutinglandgoed verrees een nieuw magazijn voor het evenementenmateriaal van Scouting Nederland, begin 2021 wordt deze opgeleverd. De vrijwilligers van de landelijke teams hebben in het voorjaar van 2020 veel tijd gestoken in het uitzoeken en opruimen van al het evenementenmateriaal en dit is vooruitlopend op de inrichting van het nieuwe materiaal verhuisd naar Zeewolde. We hadden gehoopt, samen met de evenementen, de volgende stap te zetten, maar dit heeft ook vertraging opgelopen doordat niet alle (voorbereidingen van) evenementen doorgang konden vinden.

Zichtbaarheid en waarde in de samenleving

Scouting heeft in coronatijd duidelijk laten zien dat we van waarde zijn in de samenleving. Daar waar het kon hebben we ons ingezet om kinderen en jongeren actief en betrokken te houden. We droegen en dragen bij aan de ontwikkeling en het fysieke en mentale welzijn van kinderen en jongeren. Niet leden waren ook welkom. We communiceerden daar ook over via eigen kanalen en met persberichten naar buiten toe:

- Scouting start weer met opkomsten
- Zomerkampen kunnen doorgaan
- Scouting groeit in ledenaantallen
- Scouting steeds meer wachtlijsten

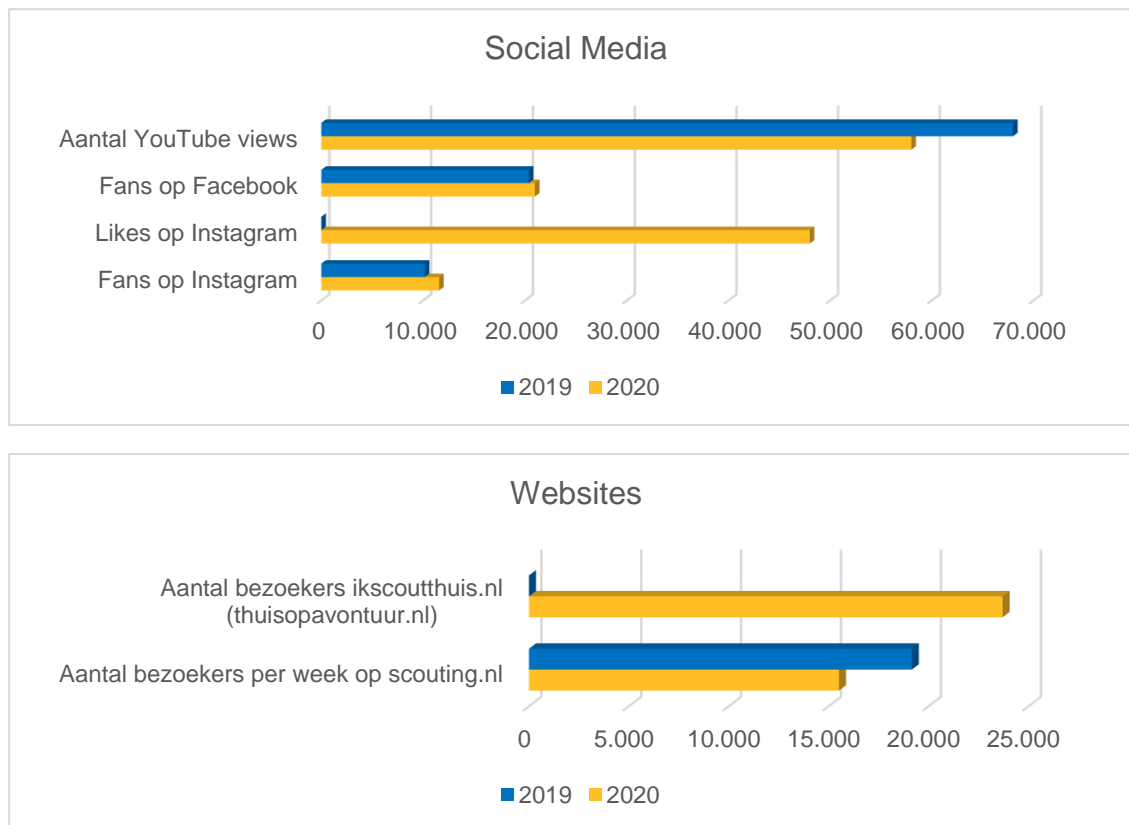
In elk bericht werd uitgelegd wat deze boodschap betekende, wat het belang was voor het welzijn en de ontwikkeling van kinderen en jongeren. De persberichten leverden ruim 350 publicaties of radio en tv-uitzendingen op, exclusief alle aandacht in de kleine lokale kranten.

Scouting was daarnaast op veel manier zichtbaar in de samenleving. Zo stonden op 4 mei naast de hoogwaardigheidsbekleders slechts twee scouts op de verder lege Dam in Amsterdam om kransen te leggen om oorlogsslachtoffers te herdenken. Door de samenwerking te zoeken met andere jeugdorganisaties en daarover te communiceren was Scouting ook meer zichtbaar dan andere jaren. Maar ook door te lobbyen bij de overheid en successen daarin te delen in de media.

Omdat gedurende de lockdown steeds meer de nadelige gevolgen werden gezien van de beperkingen die coronamaatregelen oplegden, waren we een zichtbare partij als het ging om het welzijn van jongeren en de rol die we daarin spelen. Groepen zochten ook de lokale media op als er initiatieven waren om de gemeenschap te steunen in de coronacrisis. Deze zichtbaarheid leidde er ook toe dat we (vooral in 2021) gevraagd werden door de politie, Bond van Oranjeverenigingen, Voedselbanken en stembureaus voor participatie in projecten.

Zichtbaar op (social) media

Kamperen en kampeerterreinen

In mei 2020 konden de reguliere activiteiten weer opstarten, maar overnachtingen waren nog niet mogelijk. Samen met andere jeugd- en zomerkamporganisaties ontwikkelde Scouting Nederland een protocol waarmee kampen veilig konden plaatsvinden. Er is uitgebreid gelobbyd bij de overheid om kamperen in de zomer mogelijk te maken. Hierbij werd ook contact gelegd met de Belgische scouts om hun ervaringen te horen. Uiteindelijk resulteerde dit een week voor de start van de eerste kampen in een akkoord vanuit de regering. Met het opgestelde kampprotocol konden de kampen op een verantwoorde manier van start. Met een online kampvuur (5.500 views), de website www.wegaanopzomerkamp.nl en een uitgebreide helpdesk konden groepen aan de slag.

Ook hier bleek de inventiviteit van scouts weer van waarde. Meer dan bij andere organisaties gingen de kampen, met aanpassingen, door. Ook de beheerders van onze kampeerterreinen moesten snel schakelen om aan de eisen rond sanitair, routing en bubbels te kunnen voldoen. Helaas viel het voorseizoen volledig weg en samen met het afgelasten van regionale en landelijke evenementen bleef het aantal overnachtingen fors achter bij een normaal seizoen (van 110.000 naar 39.000). Door de ScoutShop is ingespeeld op de Avonturenzomer, met badges en T-shirts.

De beroepsorganisatie

De beroepsorganisatie heeft daar waar het kon en voor wie het kon, thuis gewerkt vanaf de eerste corona-uitbraak in maart. Dat betekende, net als alle andere organisaties in Nederland, omschakelen. Medewerkers hielden online de verbinding met elkaar en met vrijwilligers. Er is veel geleerd in hoe online te vergaderen en voor sommige bijeenkomsten betekende dit een grotere opkomst dan normaal omdat bezwaren als reistijd wegvielen. Bepaalde activiteiten vielen in het water maar niemand heeft stil gezeten omdat er op een ander vlak juist weer veel gevraagd werd. Kijk naar de leden van een corona crisisteam die er een extra taak

bijkregen, Landelijk team Spel dat regelmatig snel moest inspringen om online alternatieven te ontwikkelen voor activiteiten voor groepen, Scouting Academy die online trainingen moest ontwikkelen. Team Internet/ICT was extra belast met het verzorgen van extra laptops om thuis te kunnen werken en andere vragen die thuiswerken met zich meebracht.

De komst van Microsoft 365 lag al in de planning en dat was een zegen omdat deze andere manier van werken veel beter het online werken op afstand ondersteunt met Teams en SharePoint voor het samenwerken in documenten en online vergaderen. Aan het personeel zijn faciliteiten aangeboden om het thuiswerken te vergemakkelijken (stoelen, schermen en dergelijke). Ook is het de mogelijkheid geboden om 'kleine' arbo aankopen te doen die benodigd zijn. Denk hierbij aan schermverhogers en koptelefoons. Gedurende het jaar merken we echter wel dat werk meer is dan alleen via digitale kanalen elkaar treffen. Werk is ook het creëren van een sociale omgeving en we merken dat steeds meer mensen behoefte krijgen om elkaar ook in fysieke zin te treffen. Hier proberen we, rekening houdend met de coronamaatregelen, in toenemende mate vorm en inhoud aan te geven. Het verzuim in het afgelopen jaar lag bijzonder laag. Een exacte duiding hiervoor is moeilijk aan te geven. Een directe link met het thuiswerken ligt voor de hand. Ook naar de toekomst toe willen we meer ruimte geven voor thuiswerken en, zowel in de beroeps- als de vrijwilligersorganisatie, meer bijeenkomsten digitaal organiseren.

De Focusdoelen

De groep toekomstproef

Het vroeg veel van onze vrijwilligers, maar de inventiviteit van scouts kwam direct na de eerste lockdown naar boven: online activiteiten tijdens de 'normale' opkomsttijden, opdrachten die scouts thuis konden doen gedurende de week, kamperen in de tuin, een JOTI-opkomst in maart. Ondanks de lockdown stond Scouting in veel groepen niet stil. Groepen zijn druk bezig geweest om in ieder geval de reguliere activiteiten zoveel mogelijk door te laten gaan, eerst online, daarna buiten en vervolgens ook weer 'gewoon' in het clubhuis of het wachtschip.

Via www.ikscouthuis.nl (later thuis-op-avontuur.nl) konden groepen informatie vinden en geïnspireerd raken door andere groepen. Het landelijk team spel zorgde voor uitdagende activiteiten online. Een aantal vrijwilligers startte een Minecraft-omgeving voor scouts: ScoutCraft. Meer dan 3050 scouts namen hier op het hoogtepunt aan deel. Scouting zou Scouting niet zijn, als er ook voor de ikscouthuis-activiteiten geen badge zou komen. Meer dan 38.000 exemplaren van de Stay@home-badge zijn door de ScoutShop verkocht. Hiermee kon een deel van de weggevallen omzet, als gevolg van het afgelasten van evenementen, opgevangen worden. Vanuit Landelijk team Spel is een tekenwedstrijd uitgeschreven. 500 (jeugd)leden deden mee en maakten tekeningen van coronamonsters.

Ook de maatschappelijke waarde van Scouting werd in de eerste periode van de coronacrisis goed zichtbaar. Individuele scouts en speltakken hebben zich ingezet voor de samenleving; zo hebben ze geholpen bij het opzetten van tenten bij ziekenhuizen, eten uitdelen in de voedselbank, kaarten geschreven voor mensen in verpleeghuizen en boodschappen gedaan voor de buurt.

Scouting is bewegen en toen kinderen en jongeren weer sport- en beweegactiviteiten mochten ondernemen in mei kon ook Scouting weer los. Veel groepen gingen in gesprek met hun burgemeester om de randvoorwaarden te bespreken. Scouting Nederland ging in overleg met de landelijke overheid en andere jeugdorganisaties om het belang van activiteiten voor jongeren duidelijk te maken en ruimte te krijgen voor Scouting. Uiteindelijk resulteerde dit in een artikel voor Scouting en ander jeugdwerk in de noodverordeningen van de veiligheidsregio's.

Scouting Toekomstproef staat voor sterke groepen met een gezonde ledenontwikkeling. In het eerste halfjaar had ook de ledenontwikkeling last van een coronadip. Er was weliswaar minder uitstroom dan normaal, maar het aantal nieuwe leden bleef ook achter. Veel groepen hebben hun (online) activiteiten opengesteld voor vriendjes en vriendinnetjes van hun leden omdat ook zijn opgesloten

thuis zaten en een leuke vrijetijdsbesteding zochten. Dit bleek ook een goed alternatief voor de weggefallen open dagen. Uiteindelijk heeft de vereniging in 2020 een lichte ledengroei doorgemaakt. In december was het aantal leden 114.091, dat is een stijging van zo'n 2.713 ten opzichte van het aantal leden in december 2019 (111.387).

Om het ledenaantal van Scouting stabiel te houden of te laten groeien is er advies gevraagd aan jongerenbureau Coen over hoe we ook kinderen kunnen bereiken die Scouting nog niet (zo goed) kennen. Hier is een nieuwe ledenwervingscampagne uit ontstaan waarvoor in het najaar een pilot met drie groepen in de planning stond. Deze kon vanwege corona niet doorgaan. De pilot en lancering vindt vereniging breed plaats in het najaar 2021. Tijd voor Avontuur vervangt geleidelijk de campagne Laet je uitdagen.

In Tijd voor Avontuur wordt speciaal ook rekening gehouden met interesses van meiden, waarmee opvolging wordt gegeven aan de bevindingen uit activiteiten op het gebied van het WAGGGS-project Meiden in Scouting. Ook op andere manieren blijft er speciale aandacht voor meiden binnen Scouting, In 2020 werd op 8 maart aandacht besteed aan Internationale Vrouwendag en is de brochure '[Meer vrouwen in je team](#)' gelanceerd. Daarnaast is met behulp van een Europese subsidie en het WAGGGS-project Meiden in Scouting een start gemaakt met de ontwikkeling van een online leertraject voor het WAGGGS leadership model, dat in 2021 afgerond zal worden.

Om onze groepen ook in de toekomst goed te kunnen ondersteunen is in 2020 weer een grote stap gezet in het vervangen van de 1.100.000 regels programmatuur van SOL-1, om zo met SOL-2 ook toekomstproof te worden qua administratieve ondersteuning. Daarnaast is de website www.scouting.nl vernieuwd, onder andere met een nieuwe lay-out en een verbeterde zoekstructuur.

Verbinding groepen en regio's

In een tijd waarin fysieke overleggen en grotere bijeenkomsten niet mogelijk zijn, is het actief zoeken van verbinding extra belangrijk. Toen thuiswerken de standaard werd, ging het merendeel van het beroepsapparaat thuis werken en waren overleggen van landelijke teams fysiek niet mogelijk. Na een laatste fysiek voorzittersoverleg in februari vonden in 2020 drie digitale bestuurscafés plaats voor regiobestuurders. Door deze manier van organiseren konden we elkaar vaker ontmoeten dan in voorgaande jaren en was het ook voor regio's die verder van Leusden liggen, makkelijker om deel te nemen. De landelijke raad vond zowel in juni als december digitaal plaatst. Dankzij een tijdelijke wet was het mogelijk om rechtsgeldige besluiten te nemen.

Leden van het landelijk bestuur hebben in het coronajaar actief contact gezocht met regio's en activiteiten om te horen hoe het gaat en wat er nodig is. Omdat deze korte lijnen als positief werden ervaren is er besloten om ook de verbinding tussen de landelijke teams en de regio's op een vergelijkbare manier in te richten. Er is een structuur ingericht met regiocontactpersonen voor elke regio. Dit zijn beroepskrachten die elk zo'n vijf tot zes regio's onder hun hoede hebben. Ze zoeken enkele jaren actief contact om te horen hoe het gaat met de regio en de regio kan deze contactpersoon benaderen bij vragen. Een regiegroep houdt grote lijnen in de gaten en stuurt op het optimaal functioneren van deze manier van werken, die in 2021 van start is gegaan.

Vrijwilligersbeleid

Er werd een groot onderzoek uitgevoerd onder landelijk vrijwilligers met vragen over hun motivatie om vrijwilliger te worden, hoe ze gestart zijn met de klus, welke ervaring ze met inwerken en begeleiding hebben et cetera. Door corona wat vertraagd, zijn de uitkomsten in het najaar met de diverse landelijke teams besproken. Ondertussen is gestart met het beter vastleggen van de afspraken die we landelijk gemaakt hebben rond vrijwilligersbeleid. Omdat het in coronatijd niet mogelijk was elkaar fysiek te ontmoeten zijn teams actiever op zoek gegaan naar alternatieve mogelijkheden voor verbinding met hun vrijwilligers. Niet alleen lokaal en regionaal, maar ook landelijk zijn er op creatieve wijze online meetings georganiseerd, soms op inhoud, soms om op informele wijze samen te zijn.

Door Landelijk team Scouting Academy is een uitgebreid onderzoek uitgezet onder direct leidinggevenden, trainers en bestuurders om de methodiek en het gedachtengoed van Scouting Academy te evalueren. De landelijke raad ontving in december een voortgangsrapportage.

Leerpunten uit 2020

De coronatijd heeft de vereniging veel geleerd. We hebben gezien hoe veerkrachtig we zijn en hoe het in onze aard zit dat we een gave tijd aan onze leden willen bieden. We hebben onze verantwoordelijkheid genomen richting niet-leden, het voortouw genomen in de lobby en bleken ook in staat elkaar te helpen op momenten dat dit het meest nodig was. De leerpunten die de landelijke organisatie mee wil nemen naar de komende jaren zijn:

- Actief brengen van informatie en blijvend aansluiten bij de directe behoefte vangroepen bij ondersteuning.
- Blijvend aandacht voor de verbinding met regio's en groepen en met de landelijkvrijwilligers, zowel online als offline.
- Focus op wat we willen bereiken.
- Meer integraal en meer flexibel samenwerken binnen en tussen landelijke teams.
- Blijvend aandacht in de communicatie rond zowel onze interne opdracht (groepen die toekomstproof zijn) als onze maatschappelijke waarde (persoonlijke ontwikkeling en bijdrage aan de samenleving).

